

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLASY 4

(zgodne z podstawą programową na rok 2026)

Przy różnicowaniu ocen nauczyciel bierze pod uwagę nie tylko poprawność odpowiedzi, lecz także stopień samodzielności ucznia.

Ocena 2 – dopuszczająca: uczeń wykonuje zadania proste, często korzystając z instrukcji, wzoru, podpowiedzi lub bezpośredniej pomocy nauczyciela.

Ocena 3 – dostateczna: uczeń wykonuje typowe zadania samodzielnie, jeśli dotyczą poznanych i ćwiczonych wcześniej treści.

Ocena 4 – dobra: uczeń samodzielnie i poprawnie wykorzystuje poznaną wiedzę, potrafi ją zastosować w typowych sytuacjach oraz uzasadnić swoje rozwiązania.

Ocena 5 – bardzo dobra: uczeń sprawnie wykorzystuje wiedzę w różnych sytuacjach, analizuje, porównuje, wnioskuje, uzasadnia i dokonuje samodzielnej korekty własnej pracy.

Ocena 6 – celująca: uczeń wykorzystuje wiedzę twórczo, także w sytuacjach nowych i nietypowych; samodzielnie poszukuje rozwiązań, proponuje własne pomysły, łączy wiadomości z różnych obszarów i potrafi wykorzystać je w praktyce.

UWAGI DO STOSOWANIA W OCENIANIU

1. Wymagania mają charakter narastający – uczeń otrzymujący ocenę wyższą powinien spełniać również wymagania określone dla ocen niższych.
2. Ocena niedostateczna nie jest konsekwencją pojedynczego błędu, braku jednej pracy lub trudności występujących wyłącznie w jednym obszarze. Ocenę klasyfikacyjną ustala się na podstawie całościowego poziomu osiągnięć ucznia.
3. W ocenianiu należy uwzględniać indywidualne możliwości psychofizyczne i edukacyjne ucznia oraz dostosowanie wymagań wynikające z rozpoznanych potrzeb.
4. Szczególne znaczenie ma rozwój kompetencji językowych: rozumienie wypowiedzi, czytanie, formułowanie własnych wypowiedzi, selekcjonowanie i przetwarzanie informacji oraz dostosowywanie komunikatu do sytuacji i odbiorcy.

5. Ocenie podlega również umiejętność korzystania ze źródeł, krytycznej oceny informacji, poszanowania autorstwa oraz bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z technologii cyfrowych.
6. W zakresie tworzenia wypowiedzi bierze się pod uwagę m.in. treść, zgodność z tematem i formą, kompozycję, spójność, poprawność językową, zasób słownictwa, ortografię, interpunkcję oraz samodzielność redagowania i poprawiania tekstu.
7. W zakresie odbioru literatury i innych tekstów kultury ocenia się nie tylko znajomość treści, lecz także rozumienie, analizowanie, interpretowanie, uzasadnianie własnego odczytania, wyciąganie wniosków oraz odnoszenie tekstu do wartości i doświadczeń.
8. Przy ocenie najwyższej szczególnie istotne są: samodzielność, twórcze wykorzystanie wiedzy, umiejętność rozwiązywania problemów, argumentowanie, łączenie różnych dziedzin, inicjowanie działań oraz świadoma autorefleksja.
9. Ocena celująca nie oznacza wyłącznie bezbłędnego wykonywania typowych zadań. Powinna odzwierciedlać wyraźnie ponadprzeciętny poziom samodzielności, twórczego wykorzystania wiedzy i umiejętności (w obrębie podstawy programowej).

Obszar	1 – niedostateczna	2 – dopuszczająca	3 – dostateczna	4 – dobra	5 – bardzo dobra	6 – celująca
1. KOMUNIKACJA	Mimo pomocy uczeń nie rozumie prostych poleceń i komunikatów; ma trudności z przekazaniem podstawowej informacji; nie potrafi włączyć się w prostą rozmowę; nie rozpoznaje podstawowych sytuacji komunikacyjnych; nie stosuje podstawowych form grzecznościowych; nie podejmuje prób wyrażania potrzeb, emocji lub opinii; nie rozpoznaje podstawowych komunikatów niewerbalnych; nie odróżnia nadawcy od odbiorcy; nie korzysta ze wskazówek nauczyciela dotyczących	Z pomocą nauczyciela rozumie proste polecenia i pytania; słucha krótkiej wypowiedzi i reaguje na nią; tworzy krótką wypowiedź ustną lub pisemną zgodną z podstawową intencją; potrafi przedstawić się, zadać pytanie, poprosić, podziękować, przeprosić, odmówić lub przekazać prostą informację; rozpoznaje sytuację oficjalną i nieoficjalną; nazywa podstawowe emocje i podejmuje próbę powiedzenia o własnych potrzebach; rozpoznaje nadawcę i odbiorcę; rozumie proste komunikaty niewerbalne; z pomocą odróżnia fakt od opinii.	Samodzielnie uczestniczy w prostych rozmowach; słucha rozmówcy i odpowiada na jego wypowiedź; formułuje wypowiedzi zgodne z zamierzonym celem; stosuje różne rodzaje zdań zależnie od intencji; dostosowuje sposób wypowiedzi do sytuacji oficjalnej i nieoficjalnej; wyraża opinię i potrafi ją krótko uzasadnić; mówi o swoich emocjach i doświadczeniach; stosuje formy grzecznościowe; rozpoznaje intencję nadawcy, nadawcę i odbiorcę; odróżnia informację od opinii; rozpoznaje podstawowe	Sprawnie uczestniczy w rozmowie i nawiązuje do wypowiedzi innych; świadomie dobiera słownictwo i wypowiedź do odbiorcy oraz sytuacji; jasno przedstawia swoje stanowisko i je uzasadnia; poprawnie komunikuje potrzeby i emocje; odróżnia opis własnych emocji od oceniania drugiej osoby; stosuje zasady kultury języka; kontroluje ton głosu, mimikę i gesty; rozpoznaje wpływ gestów niewerbalnych na znaczenie wypowiedzi; określa nadawcę, odbiorcę, intencję i sytuację	Aktywnie i świadomie uczestniczy w rozmowie; potrafi podtrzymać rozmowę i właściwie na nią reagować; precyzyjnie dobiera środki językowe do celu, odbiorcy i sytuacji; jasno komunikuje potrzeby, emocje i stanowisko; argumentuje własne zdanie; zachowuje kulturę wypowiedzi podczas dyskusji; empatycznie reaguje na emocje rozmówcy; świadomie wykorzystuje głos, mimikę, gest i postawę; rozpoznaje także intencje wyrażone nie wprost; analizuje wpływ sytuacji komunikacyjnej na wypowiedź; potrafi ocenić skuteczność własnego komunikatu.	Prowadzi rozmowę w sposób dojrzały, empatyczny i odpowiedzialny; elastycznie dostosowuje wypowiedź do zmieniającej się sytuacji; precyzyjnie dobiera formę, styl i środki językowe; buduje przekonujące wypowiedzi i trafnie argumentuje; świadomie łączy komunikację werbalną i niewerbalną; potrafi przedstawiać własne potrzeby i stanowisko z poszanowaniem granic innych osób; dostrzega konsekwencje niewłaściwego doboru słów, tonu lub gestów; potrafi ocenić skuteczność komunikacji i modyfikować własne zachowanie; wykorzystuje kompetencje komunikacyjne w

Obszar	1 – niedostateczna	2 – dopuszczająca	3 – dostateczna	4 – dobra	5 – bardzo dobra	6 – celująca
	poprawy komunikacji.		znaczenie gestu, mimiki i tonu głosu.	komunikacyjną; poprawnie rozróżnia fakty i opinie.		pracy zespołowej, projektowej i twórczej.
2. ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY	Nie rozumie podstawowych informacji zawartych w prostym tekście; nie potrafi wskazać głównych bohaterów, miejsca ani najważniejszych wydarzeń; nie rozpoznaje podstawowych gatunków i form omawianych na lekcjach; nie odróżnia autora od bohatera lub narratora; nie rozpoznaje podstawowych elementów świata przedstawionego; nie podejmuje próby czytania omawianych tekstów; nie rozpoznaje	Z pomocą wskazuje temat, bohaterów, miejsce i najważniejsze wydarzenia; odróżnia autora od bohatera i narratora; rozpoznaje fikcję i rzeczywistość oraz elementy realistyczne i fantastyczne; rozpoznaje baśń, legendę, opowiadanie i komiks; zna pojęcia: bohater, narrator, świat przedstawiony; rozpoznaje dialog, wers, strofę, rym i refren; przy wsparciu wskazuje epitet, porównanie, metaforę i wyraz dźwiękonaśladowczy; odczytuje informacje wyrażone wprost; krótko wypowiada się o swoich wrażeniach; potrafi ocenić	Określa temat i główną myśl prostego tekstu; opowiada wydarzenia w odpowiedniej kolejności i dostrzega podstawowe związki przyczynowo-skutkowe; wskazuje elementy świata przedstawionego; rozpoznaje i wyjaśnia elementy realistyczne oraz fantastyczne; rozpoznaje pouczenie i przesłanie baśni; wypowiada się o bohaterach i ich zachowaniu; odróżnia znaczenie dosłowne od przenośnego; wyszukuje	Samodzielnie interpretuje poznane teksty na poziomie odpowiednim dla klasy IV; określa temat, główną myśl i intencję nadawcy; wyjaśnia rolę narratora i dialogu; omawia świat przedstawiony oraz zależności między wydarzeniami; porównuje bohaterów i uzasadnia ich ocenę; odnosi ich postępowanie do wartości; wyjaśnia znaczenia przenośne i tworzone przez nie obrazy; wyszukuje informacje wyrażone wprost i pośrednio;	Samodzielnie i wnikliwie odczytuje teksty; formułuje i uzasadnia własną interpretację; dostrzega sensy dosłowne i przenośne; analizuje sposób kreowania bohaterów, świata przedstawionego i narracji; wyjaśnia funkcję dialogu; interpretuje informacje pośrednie; analizuje wpływ epitetu, porównania, metafory i wyrazu dźwiękonaśladowczego na wyobraźnię i emocje odbiorcy; świadomie wykorzystuje pauzę, tempo, intonację i barwę głosu podczas czytania; porównuje sposoby przedstawienia treści w literaturze, teatrze, filmie, obrazie, muzyce i komiksie; swobodnie	Przedstawia oryginalną i przekonującą uzasadnioną interpretację; dostrzega różne możliwe sposoby rozumienia utworu; samodzielnie analizuje zależności między formą a znaczeniem dzieła; wnikliwie interpretuje motywacje bohaterów i ich postawy; dostrzega związki między tekstem, innymi tekstami kultury i własnym doświadczeniem; analizuje funkcje środków stylistycznych i sposób oddziaływania słowa, obrazu, gestu i dźwięku; wyciąga trafne wnioski z informacji pośrednich; twórczo wykorzystuje wiedzę o gatunkach i

Obszar	1 – niedostateczna	2 – dopuszczająca	3 – dostateczna	4 – dobra	5 – bardzo dobra	6 – celująca
	podstawowych środków stylistycznych; nie potrafi odczytać prostych informacji z ilustracji, komiksu czy plakatu mimo wsparcia.	zachowanie bohatera w prostym przykładzie; czyta przygotowany tekst głośno.	informacje wyrażone wprost i proste informacje pośrednie; odczytuje treści z komiksu, fotografii, plakatu i prostego przekazu cyfrowego; rozpoznaje podstawowe środki stylistyczne i określa ich znaczenie; czyta ze zrozumieniem i uwzględnia podstawową interpunkcję.	analizuje komiks, fotografię, plakat i przekaz cyfrowy; rozpoznaje środki stylistyczne i określa ich podstawowe funkcje; wyjaśnia znaczenie wersu, strofy, rymu i refrenu; czyta płynnie, stosując pauzę i właściwą intonację; rozpoznaje cechy poznanych gatunków.	posługuje się poznanymi terminami.	środkach artystycznych; sprawnie posługuje się terminologią literacką i językową.
3. ŚWIADOMOŚĆ JĘZYKA	Nie opanował podstawowych wiadomości gramatycznych przewidzianych dla klasy IV; nie rozpoznaje podstawowych części mowy; nie radzi sobie z budowaniem prostych zdań; nie rozpoznaje podmiotu i orzeczenia; nie odróżnia zdania od równoważnika; nie	Rozpoznaje rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówki w prostych przykładach; z pomocą rozpoznaje spójnik; odróżnia wyrazy odmienne od nieodmiennych; określa podstawowe kategorie rzeczownika, przymiotnika i czasownika; rozpoznaje podmiot i orzeczenie w prostym	Poprawnie rozpoznaje poznane części mowy i stosuje ich podstawowe formy; określa osobę, liczbę, rodzaj i czas czasownika; określa przypadek, liczbę i rodzaj rzeczownika oraz przymiotnika; rozróżnia formy męskoosobowe i niemęskoosobowe; rozpoznaje funkcję przymiotnika i	Sprawnie posługuje się wiedzą gramatyczną; poprawnie stosuje formy poznanych części mowy; wyjaśnia zależności między wyrazami w wypowiedzeniu; buduje różnorodne zdania pojedyncze i proste zdania złożone; świadomie dobiera	Sprawnie i świadomie wykorzystuje wiedzę o języku podczas tworzenia i odbioru wypowiedzi; poprawnie stosuje formy gramatyczne; różnicuje składnię i słownictwo zależnie od celu; wyjaśnia funkcje poznanych części mowy i części zdania; sprawnie korzysta ze słowników; funkcjonalnie wykorzystuje synonimy, antonimy, frazeologizmy	Twórczo wykorzystuje wiedzę językową do osiągnięcia zamierzonych efektów; potrafi pokazać, jak zmiana formy wyrazu lub konstrukcji zdania wpływa na znaczenie; świadomie różnicuje słownictwo i składnię; proponuje różne poprawne sposoby wyrażenia tej samej myśli; samodzielnie rozwiązuje problemy językowe, korzystając

Obszar	1 – niedostateczna	2 – dopuszczająca	3 – dostateczna	4 – dobra	5 – bardzo dobra	6 – celująca
	rozpoznaje podstawowych typów wypowiedzeń; nie stosuje podstawowych zasad ortografii i interpunkcji; nie podejmuje prób poprawiania błędów mimo pomocy.	zdaniu; odróżnia zdanie od równoważnika i zdanie pojedyncze od złożonego; zna alfabet; posługuje się prostymi wyrazami bliskoznacznymi i przeciwstawnymi; rozpoznaje znaczenie dosłowne i przenośne; dzieli wyrazy na sylaby; stosuje wielką literę i podstawowe znaki kończące zdanie; zna podstawowe zasady pisowni ó/u, rz/ż, ch/h; z pomocą poprawia wskazane błędy.	przysłówka; buduje poprawne zdania pojedyncze i proste złożone; rozpoznaje podmiot i orzeczenie; rozróżnia typy wypowiedzeń; korzysta z alfabetu i słownika ortograficznego; stosuje synonimy, antonimy, poznane frazeologizmy i przysłówia; wyjaśnia znaczenie wyrazów z kontekstu; stosuje poznane reguły ortograficzne i podstawową interpunkcję.	typ wypowiedzenia i przysłówia; rozpoznaje do intencji; poprawnie rozpoznaje podmiot i orzeczenie; stosuje poznane znaki interpunkcyjne; korzysta ze słowników; świadomie wzbogaca wypowiedź synonimami, antonimami, frazeologizmami i przysłowiami; rozpoznaje wieloznaczność i znaczenia przenośne; stosuje reguły ortograficzne; potrafi uzasadnić część zapisów; samodzielnie odnajduje i poprawia własne błędy.	i przysłówia; rozpoznaje znaczenia dosłowne, przenośne i wieloznaczne; poprawnie stosuje poznane zasady ortograficzne i interpunkcyjne; potrafi uzasadnić pisownię, odwołując się do poznanej reguły, wymiany głosek lub formy wyrazu; skutecznie redaguje i koryguje własny tekst.	ze słowników i innych źródeł; niemal bezbłędnie stosuje poznane zasady ortograficzne i interpunkcyjne oraz potrafi je uzasadnić; przeprowadza wieloetapową redakcję tekstu; wykorzystuje wiedzę o języku również w nowych i nietypowych sytuacjach.
4. TWORZENIE WYPOWIEDZI	Nie tworzy nawet krótkiej, zrozumiałej wypowiedzi na podany temat; nie	Z pomocą uzupełnia prostą notatkę, tabelę lub schemat; odpowiada na pytania	Samodzielnie tworzy prostą notatkę, tabelę, schemat i plan;	Tworzy samodzielne, spójne i logiczne wypowiedzi;	Tworzy przemyślane, rozbudowane i poprawne wypowiedzi; samodzielnie wybiera	Samodzielnie wybiera najtrafniejszą formę wypowiedzi i dostosowuje ją do celu;

Obszar	1 – niedostateczna	2 – dopuszczająca	3 – dostateczna	4 – dobra	5 – bardzo dobra	6 – celująca
	potrafi uporządkować podstawowych informacji; nie odpowiada na pytania dotyczące tekstu; nie tworzy prostych form użytkowych; nie potrafi opowiedzieć o wydarzeniu ani opisać prostego obiektu; nie stosuje podstawowego podziału na wstęp, rozwinięcie i zakończenie; nie podejmuje próby poprawienia tekstu mimo wsparcia.	dotyczące tekstu; porządkuje elementy prostego planu; według wzoru tworzy zaproszenie, przepis, wiadomość lub zasady zabawy; zna podstawowy układ listu i wiadomości elektronicznej; opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniu lub tekście; opisuje prosty przedmiot, miejsce, postać lub zwierzę; wyraża opinię i podejmuje próbę jej uzasadnienia; tworzy krótkie opowiadanie odtwórcze; próbuje napisać opowiadanie z dialogiem, prosty wiersz lub scenkę; z pomocą dzieli tekst na akapity.	wybiera najważniejsze informacje z tekstu; formułuje pytania; tworzy zaproszenie, przepis, instrukcję lub wiadomość zgodnie z poznany wzorem; pisze list i wiadomość elektroniczną; opowiada wydarzenia chronologicznie; opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, ilustrację lub plakat; formułuje opinię i uzasadnia ją argumentem lub przykładem; charakteryzuje bohatera na podstawie jego zachowania; tworzy opowiadanie z dialogiem; zachowuje podstawowy układ wstęp–rozwinięcie–zakończenie; stosuje akapity; dba o	dobiera formę do celu i odbiorcy; sporządza poprawny plan i funkcjonalną notatkę; tworzy wypowiedzi użytkowe zgodne z ich przeznaczeniem; opowiada wydarzenia w logicznej kolejności; wykorzystuje określenia czasu i następstwa wydarzeń; formułuje opinię i uzasadnia ją argumentem oraz przykładem; tworzy uporządkowane opisy; stosuje trafne słownictwo; wnioskuje o cechach bohatera na podstawie jego zachowania; pisze opowiadanie z poprawnym dialogiem; tworzy	najbardziej funkcjonalną formę notatki; formułuje pytania pogłębiające rozumienie tekstu; buduje logiczne plany; dostosowuje wypowiedź do odbiorcy i sytuacji; tworzy uporządkowane relacje, opisy i charakterystyki; uzasadnia stanowisko kilkoma argumentami lub przykładami; buduje spójne opowiadania z dialogiem, opisem i elementami dynamizującymi akcję; kreatywnie tworzy wiersze, komiksy i scenki; świadomie dzieli tekst na akapity; dba o spójność stylistyczną; samodzielnie poprawia błędy językowe, ortograficzne, interpunkcyjne i kompozycyjne.	tworzy oryginalne, wieloaspektowe i funkcjonalne teksty; buduje pogłębione uzasadnienia oraz przewiduje możliwe odmienne stanowiska; tworzy pomysły opisy i opowiadania, świadomie kształtując akcję, nastrój, przestrzeń i bohaterów; twórczo eksperymentuje z formą wiersza, komiksu lub opowiadania; świadomie wykorzystuje środki językowe i układ graficzny; samodzielnie redaguje i udoskonala własne teksty; potrafi wykorzystać własną twórczość do zainicjowania działania społecznego, kulturalnego lub projektowego.

Obszar	1 – niedostateczna	2 – dopuszczająca	3 – dostateczna	4 – dobra	5 – bardzo dobra	6 – celująca
			zrozumiałość wypowiedzi.	prosty wiersz lub komiks; zachowuje kompozycję i akapitowanie; dokonuje częściowej autokorekty.		
5. ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI AUTOREFLEKSJI I BUDOWANIE TOŻSAMOŚCI	Nie podejmuje refleksji nad własnym uczeniem się; nie potrafi wskazać swoich trudności ani mocnych stron; nie rozpoznaje podstawowych emocji lub nie podejmuje próby ich nazywania; nie angażuje się w proste działania grupowe; nie respektuje ustalonych zasad współpracy; nie korzysta z informacji zwrotnej ani oferowanej pomocy.	Rozumie podstawowe pojęcie wartości; podaje przykłady dobra, prawdy, sprawiedliwości, wolności i piękna; wskazuje wartości obecne w prostym tekście; rozpoznaje zachowania pozytywne i negatywne; wymienia wspólnoty, do których należy; podejmuje pracę w parze lub grupie; wykonuje przydzielone zadanie; nazywa własne emocje i rozpoznaje emocje innych; potrafi wskazać, co zrobił dobrze i co było trudne; przyjmuje informację zwrotną; wie, że w trudnej sytuacji może poprosić o pomoc.	Wyjaśnia pojęcie wartości i rozpoznaje je w tekstach kultury; wskazuje wartości ważne dla siebie; dostrzega konsekwencje zachowań zgodnych i niezgodnych z wartościami; określa swoją rolę w rodzinie, klasie lub innej wspólnotcie; angażuje się w pracę zespołową; ocenia własne postępy; wskazuje mocne strony i trudności; korzysta z informacji zwrotnej; podejmuje proste wyzwania edukacyjne; rozpoznaje własne emocje i reaguje na	Omawia wartości obecne w tekstach kultury; uzasadnia znaczenie wybranych wartości; wyjaśnia konsekwencje postępowania bohaterów; charakteryzuje wspólnoty, do których należy; określa swoją rolę w grupie; aktywnie uczestniczy w pracy zespołowej i wywiązuje się z zadań; szanuje innych i ich stanowiska; ocenia efekty własnego uczenia się; wykorzystuje informację zwrotną do poprawy; rozpoznaje emocje	Dostrzega znaczenie wartości dla jednostki i wspólnoty; analizuje konsekwencje wyborów bohaterów; potrafi uzasadnić własny system wartości z poszanowaniem odmiennych stanowisk; odpowiedzialnie realizuje rolę w grupie; wspiera innych; bierze odpowiedzialność za wspólny cel; rzetelnie ocenia własne osiągnięcia i trudności; planuje konkretne działania służące rozwojowi; wykorzystuje swoje mocne strony; rozpoznaje wpływ emocji na zachowanie; stosuje strategie radzenia sobie ze stresem; świadomie korzysta z	Samodzielnie stawia pytania dotyczące wartości, odpowiedzialności i wspólnoty; analizuje problemy z różnych perspektyw; dostrzega złożoność decyzji bohaterów i ludzi w sytuacjach rzeczywistych; podejmuje działania na rzecz grupy i wspólnego dobra; inicjuje rozwiązania; pomaga innym wykorzystać ich mocne strony; dokonuje pogłębionej autorefleksji; samodzielnie planuje własny rozwój i konsekwentnie realizuje cele; traktuje błędy jako źródło informacji; dobiera

Obszar	1 – niedostateczna	2 – dopuszczająca	3 – dostateczna	4 – dobra	5 – bardzo dobra	6 – celująca
6. ELEMENTY EDUKACJI MEDIALNEJ			emocje innych; rozumie wpływ stresu na uczenie się; potrafi zwrócić się o pomoc.	własne i innych; reaguje empatycznie; zna sposoby radzenia sobie ze stresem i wie, kiedy poprosić o pomoc.	pomocy, gdy jest potrzebna.	skuteczne strategie radzenia sobie z trudnościami i wspiera innych w ich stosowaniu.
	Nie potrafi, nawet przy wsparciu, wyszukać podstawowej informacji w prostym źródle; nie odróżnia informacji od opinii; nie rozpoznaje reklamy; nie zna podstawowych zasad bezpiecznego korzystania z Internetu; nie rozumie potrzeby ochrony danych osobowych; nie reaguje właściwie na niepokojące treści; nie rozpoznaje podstawowych objawów przeciążenia ekranem.	Z pomocą korzysta ze słownika, encyklopedii, czasopisma, katalogu lub wskazanej strony; wybiera informację potrzebną do zadania; rozróżnia prosty fakt i opinię; wie, że źródła internetowe mogą różnić się wiarygodnością; rozpoznaje reklamę, produkt, usługę i hasło reklamowe; rozumie, że reklama ma wpływać na odbiorcę; zna podstawowe zasady netykiety; wie, że należy chronić dane osobowe; wie, że niepokojące treści należy pokazać dorosłemu; rozpoznaje zmęczenie ekranem i rozumie potrzebę	Samodzielnie korzysta z podstawowych źródeł tradycyjnych i cyfrowych; wybiera informacje potrzebne do wykonania zadania; odróżnia fakty od opinii i potrafi wskazać opinię w tekście; dostrzega, że źródła mogą mieć różną wiarygodność; rozpoznaje reklamę, reklamę społeczną, plakat i mem jako przekazy wpływające na odbiorcę; wskazuje hasło, obraz lub emocję wykorzystaną w przekazie; wyjaśnia cel reklamy; przestrzega zasad	Samodzielnie wyszukuje i selekcjonuje informacje; wybiera źródło odpowiednie do zadania; porównuje informacje; odróżnia fakt od opinii i uzasadnia swoje stanowisko; rozpoznaje podstawowe oznaki niewiarygodności źródła; analizuje reklamę, plakat, mem i reklamę społeczną; wskazuje elementy perswazyjne i wyjaśnia ich działanie; przestrzega zasad netykiety i ochrony danych; właściwie	Sprawnie korzysta z kilku źródeł i dobiera je do celu; porównuje informacje pochodzące z różnych źródeł; uzasadnia ocenę wiarygodności źródła; bezbłędnie rozróżnia fakt i opinię; analizuje język reklamy, plakatu, memu i reklamy społecznej; wyjaśnia funkcję obrazu, hasła i emocji; rozumie mechanizmy perswazji i ich wpływ na odbiorcę; świadomie stosuje zasady bezpieczeństwa, netykiety i ochrony wizerunku; rozpoznaje skutki nadmiernego korzystania z technologii; planuje zrównoważone korzystanie z urządzeń;	Samodzielnie dobiera źródła odpowiednie do celu i krytycznie ocenia ich wiarygodność; porównuje informacje i wskazuje różnice między faktem, opinią i sugestią; analizuje sposób, w jaki język, obraz i emocje wpływają na odbiorcę; rozpoznaje ukryte cele przekazów perswazyjnych; sam tworzy komunikaty informacyjne lub perswazyjne; świadomie chroni dane, prywatność, wizerunek i prawa autorskie; proponuje działania zwiększające bezpieczeństwo cyfrowe grupy; świadomie zarządza czasem korzystania z

Obszar	1 – niedostateczna	2 – dopuszczająca	3 – dostateczna	4 – dobra	5 – bardzo dobra	6 – celująca
		ograniczania czasu korzystania z urządzeń.	netykiety; chroni dane osobowe i wizerunek; wie, jak reagować na zagrożenia; zna podstawowe zasady higieny cyfrowej.	reaguje na niepokojące treści; planuje czas pracy z urządzeniami; rozumie zagrożenia związane z nadmiernym korzystaniem z technologii.	stosuje zasady higieny cyfrowej.	mediów; inicjuje działania dotyczące higieny cyfrowej i bezpieczeństwa w sieci.
7. PRAKTYKI LEKTUROWE	Nie podejmuje prób czytania wskazanych tekstów; nie zna podstawowej treści omawianych utworów mimo udzielonego wsparcia; nie potrafi wskazać zapamiętanego bohatera lub wydarzenia; nie uczestniczy w rozmowie o lekturze; nie podejmuje próby wyboru tekstu zgodnie ze swoimi zainteresowaniami; nie rozpoznaje podstawowych dziedzin sztuki omawianych na lekcjach.	Podejmuje próbę czytania wskazanych tekstów; przedstawia pierwsze wrażenie z lektury; wskazuje bohatera lub wydarzenie, które zapamiętał; z pomocą wybiera tekst lub komiks; krótko uzasadnia wybór; z pomocą planuje czytanie dłuższego tekstu; uczestniczy w rozmowie o utworze; zna podstawową treść omawianych baśni i legend; rozpoznaje krótkie utwory narracyjne i liryczne; wie, że „Mazurek Dąbrowskiego” jest hymnem Polski; rozpoznaje film, teatr,	Samodzielnie wybiera tekst zgodny z zainteresowaniami i potrafi uzasadnić wybór; planuje czytanie dłuższego utworu; systematycznie czyta poznawane teksty; dzieli się wrażeniami; wypowiada się o bohaterach, wydarzeniach i problemach utworu; rozpoznaje w lekturach tematy związane m.in. z rodziną, przyjaźnią, emocjami, relacjami, przyrodą i wspólnotą; zna treść omawianych baśni i	Świadomie wybiera teksty i uzasadnia swoje preferencje; samodzielnie planuje i realizuje czytanie; przedstawia pierwsze wrażenia i uzasadnia je; omawia bohaterów, wydarzenia i problematykę utworu; odnosi treści lektury do własnych doświadczeń; rozpoznaje znaczenie baśni i legend dla kultury; interpretuje poznane utwory narracyjne i liryczne; wyjaśnia	Wykazuje systematyczne zainteresowanie czytaniem; samodzielnie poszerza wybór lektur; świadomie określa własne preferencje czytelnicze; formułuje pogłębione opinie o utworach; wyjaśnia wpływ lektury na własne myśli i emocje; prowadzi rozmowę o problematyce dłuższych tekstów; porównuje różne sposoby przedstawienia tego samego tematu w literaturze, teatrze, filmie, malarstwie, muzyce i komiksie; wyjaśnia kulturowe znaczenie poznanych tekstów; przygotowuje przemyślane	Czytanie traktuje jako sposób poznawania siebie, innych ludzi i świata; samodzielnie i twórczo poszerza krąg lektur; świadomie zestawia motywy, bohaterów i problemy różnych tekstów; wykorzystuje wcześniejsze lektury podczas interpretowania nowych utworów; formułuje oryginalne, pogłębione opinie; inicjuje rozmowy o książkach; tworzy twórcze rekomendacje; podejmuje działania zachęcające innych do czytania; analizuje własne nawyki czytelnicze i

Obszar	1 – niedostateczna	2 – dopuszczająca	3 – dostateczna	4 – dobra	5 – bardzo dobra	6 – celująca
		malarstwo, rzeźbę, muzykę i komiks jako dziedziny sztuki.	legend; czyta krótkie utwory narracyjne i liryczne; zna znaczenie „Mazurka Dąbrowskiego” jako hymnu Polski; wypowiada się o poznanych dziełach filmu, teatru, malarstwa, rzeźby, muzyki i komiksu.	znaczenie „Mazurka Dąbrowskiego” jako symbolu narodowego; porównuje utwór literacki z jego adaptacją filmową, teatralną lub komiksem; potrafi polecić przeczytaną książkę innej osobie.	rekomendacje czytelnice.	świadomie planuje ich rozwijanie.
8. DOŚWIADCZENIA EDUKACYJNE	Nie podejmuje udziału w prostych działaniach związanych z kulturą, lekturą lub pracą projektową; nie wykonuje przydzielonych zadań mimo wsparcia; nie współpracuje z grupą; nie przestrzega ustalonych zasad pracy; nie podejmuje prób udziału w szkolnych wydarzeniach	Uczestniczy w szkolnym wydarzeniu kulturalnym; wykonuje proste zadanie podczas przygotowywania scenki, spektaklu lub słuchowiska; z pomocą współtworzy element projektu związanego z lekturą; uczestniczy w prostym działaniu promującym czytelnictwo; korzysta ze wsparcia nauczyciela i grupy; przestrzega podstawowych zasad współpracy.	Aktywnie uczestniczy w wydarzeniu kulturalnym i przedstawia podstawowe wrażenia; wykonuje przydzielone zadanie podczas przygotowania spektaklu lub słuchowiska; współtworzy prostą adaptację baśni, legendy lub innego tekstu; bierze udział w projekcie związanym z	Odpowiedzialnie uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych; potrafi opisać swoje wrażenia i wskazać istotny element wydarzenia; współtworzy adaptację tekstu; wnosi własne pomysły do projektu; współpracuje przy tworzeniu gry, komiksu, scenki, okładki lub	Świadomie uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych i potrafi uzasadnić własną opinię; aktywnie współtworzy spektakl, słuchowisko lub adaptację; proponuje rozwiązania dotyczące projektu; twórczo realizuje zadania związane z lekturą; współorganizuje działania promujące czytelnictwo; odpowiedzialnie realizuje przyjętą rolę; ocenia efekt pracy grupy i własny wkład;	Wykorzystuje udział w wydarzeniach kulturalnych do pogłębionej refleksji i własnej działalności twórczej; inicjuje rozwiązania podczas pracy nad spektaklem, słuchowiskiem lub adaptacją; twórczo przenosi tekst do nowej formy; proponuje oryginalną koncepcję projektu; dostosowuje sposób działania do potrzeb odbiorców; inicjuje lub współkoordynuje

Obszar	1 – niedostateczna	2 – dopuszczająca	3 – dostateczna	4 – dobra	5 – bardzo dobra	6 – celująca
kulturalnych lub projektach czytelniczych.			lekturą, np. tworzy okładkę, komiks, element gry lub scenkę; uczestniczy w działaniu promującym czytelnictwo; przestrzega ustalonych zasad współpracy.	improwizacji; przestrzega terminów i zasad pracy zespołowej; aktywnie uczestniczy w projekcie czytelniczym.	wskazuje obszary wymagające poprawy.	projekt czytelniczy; pomaga grupie efektywnie podzielić zadania; ocenia przebieg i rezultat przedsięwzięcia; formułuje wnioski, które można wykorzystać przy kolejnych działaniach.